

XPEDITIE

PLEEGZORG

“STIEKEM LEEF IK MIJN DROOM”

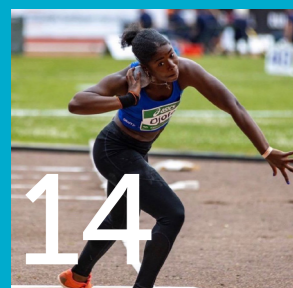
“ZONDER BEGELEIDER PLEEGZORG WAS IK NOOIT ZO LANG PLEEGOUDER GEWEEST”

ODE AAN GROOTOUDERS IN PLEEGZORG

WINTER

INHOUDSOPGAVE

“STIEKEM LEEF IK MIJN DROOM”

Lees verder op pagina 14

“ZONDER BEGELEIDER PLEEGZORG WAS IK NOOIT ZO LANG PLEEGOUDEER GEWEEST”

Lees verder op pagina 25

ODE AAN GROOTOUDERS IN PLEEGZORG

Lees verder op pagina 36

COLOFON

Xpeditie is een gratis magazine over XONAR pleegzorg en verschijnt gemiddeld twee keer per jaar.

Redactie

Rachel Lemlijn, Arthur Jansen, Eefje van Hombergh, Edith Deckers, Evelien Urlings en Helen Gilissen.

Opmaak & eindredactie

Afdeling communicatie XONAR

Oplage

1000 exemplaren

Kopij aanleveren

Wilt u een redactionele bijdrage leveren voor Xpeditie? Dat kan! U kunt kopij aanleveren via xpeditie@xonar.nl

Heeft u vragen hierover? Bel dan naar de afdeling Communicatie: **043 - 604 53 11**

- 3** Jasper
- 4** “Ik kon me niet voorstellen dat iemand anders haar zou moeten troosten”
- 6** POR - Beschermingsmaatregelen voor pleegjongeren die volwassen worden
- 9** Terugblik
- 14** “Stiekem leef ik mijn droom”
- 17** Materialendepot MAX
- 20** In gesprek over energiezuinig leven
- 22** Recept
- 23** Column van een pleegmoeder
- 25** “Zonder begeleider pleegzorg was ik nooit zo lang pleegouder geweest”
- 27** Aandacht voor etnische identiteit binnen pleegzorg
- 32** Kindergericht werven
- 34** Zoekertjes
- 36** Ode aan grootouders in pleegzorg
- 38** Bereikbaarheid XONAR
- 39** Agenda

JASPER

Beste pleegouders,

Eind jaren 80 was ik op bezoek bij vrienden in Djakarta, Indonesië. Een echtpaar met een zoon van toentertijd 15 jaar. De vader was vaak maanden op pad op een van de vele eilanden in the middle of nowhere waar hij werkte als bioloog.

Tijdens mijn verblijf daar bleek dat het niet goed ging tussen de ouders en hun zoon. Jasper - laten we hem zo noemen - kon niet wennen op de internationale school en verlangde terug naar Nederland. Een half jaar later woonde Jasper bij ons in huis in Nederland, tot zijn 21ste. Hij werd onderdeel van het gezin en zag mijn twee dochters opgroeien die begin jaren negentig geboren werden.

Ook trokken wij veel samen op. We ondernamen een aantal avontuurlijke reizen, zonder de dames uit het gezin. Ik beschouwde hem als mijn ‘pleegzoon’. Zo werd hij in onze omgeving ook genoemd, al wist ik toentertijd niet wat dat precies inhield.

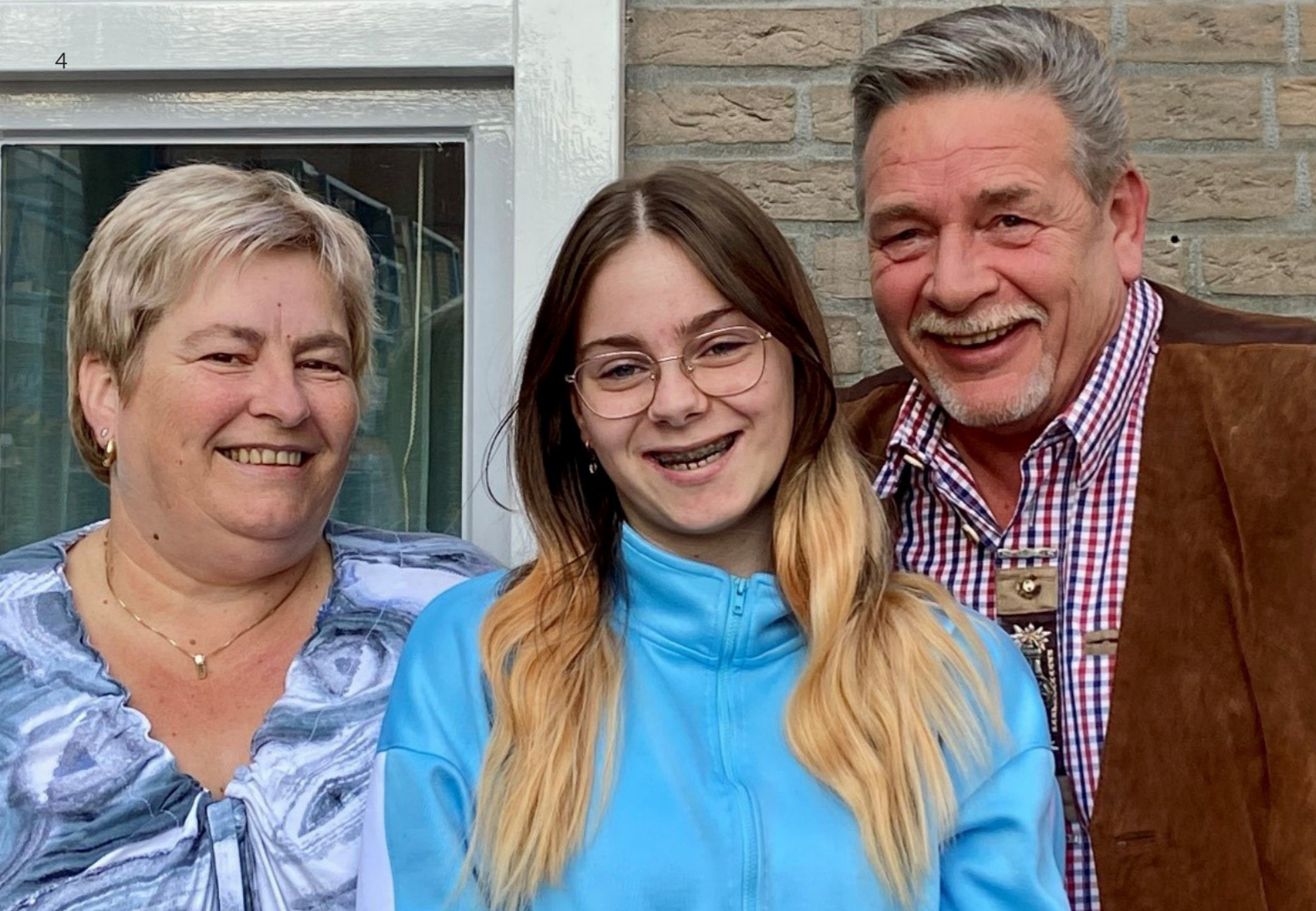
Dat veranderde toen ik in het jaar 2000 bestuurder werd van de William Schrikker Groep en gedurende 7 jaar de betekenis van pleegzorg goed leerde kennen. En wat het betekent om pleegouder te zijn. Natuurlijk, kinderen horen thuis, in het eigen gezin. Maar als dat echt (even) niet meer gaat, is een pleeggezin het beste alternatief.

In november vond de Week van de Pleegzorg plaats. Dat zou het iedere week mogen zijn. Samen met Pleegzorg Nederland en de lokale pleegzorgorganisaties hebben we aandacht gevraagd voor het tekort aan pleegouders. Dat steunen wij als XONAR uiteraard van harte.

Wij danken onze en alle pleegouders voor de ongelooflijk belangrijke taak die zij vervullen voor de kinderen en jongeren in onze samenleving. Veel waardering en respect voor hen! En tenslotte ook voor onze Pleegouderraad (POR) die zich inspant om de pleegouders van XONAR te ondersteunen en een bijdrage levert aan het beleid.

Met vriendelijke groet,

Karel Verweij
Raad van Bestuur a.i.

“Ik kon me niet voorstellen dat iemand anders haar zou moeten troosten”

We zijn op bezoek bij pleegouders Jolanda (54) en Frans (62) én pleegdochter Hailey (15). Samen nemen zij ons mee in hun indrukwekkende ervaring met netwerkpleegzorg.

Toen Hailey 17 weken oud was, klopte haar moeder bij gastouder Jolanda aan. Op haar verzoek verbleef de baby meerdere dagen per week bij Jolanda en Frans thuis. Jolanda: “Hailey’s

moeder vroeg ook weleens om extra dagen opvang. Mijn man en ik vonden dat goed. Ik deed het graag en we konden het inkomen goed gebruiken”.

Na een aantal weken bleek dat moeder door privéomstandigheden tijdelijk niet voor Hailey kon zorgen. Op de vraag van de hulpverlening wie zou kunnen helpen, had moeder gereageerd dat dit het beste aan gastouder Jolanda kon worden gevraagd. Jolanda en Frans twijfelden niet en vingden Hailey per direct op in hun gezin.

Na een tijd bleek dat Hailey niet op korte termijn terug naar huis kon gaan. Jolanda en Frans kregen een ingrijpende vraag voorgelegd. Of Hailey voor langere tijd bij hen kon blijven. Jolanda en Frans moesten dit verzoek goed laten landen en zorgvuldig overwegen. In hun samengesteld gezin hadden ze al 6 kinderen waarvan nog 2 jongens (15 en 17) thuis woonden. “We waren niet meer de jongsten. Eigenlijk was voor ons de levensfase aangebroken om onze droom te realiseren: een camper aanschaffen en genieten”, zegt Frans.

Toch besloten zij om afzonderlijk van elkaar een week de tijd te nemen om na te denken. Een bevriend koppel stond hen bij. Frans ging een week weg met hun vriend en de vriendin kwam een week bij Jolanda in huis. Het afzonderlijk nadenken deden zij heel bewust om de emoties in toom te houden. Frans: “Op een vel papier maakte ik twee kolommen: één met voordelen en één met nadelen. In eerste instantie vulde ik alleen de tweede kolom.” De inmiddels 15-jarige Hailey reageert: “Oh, papa!” Meteen daarop zegt Frans: “Maar uiteindelijk tekende ik in de eerste kolom een heel groot hart. Dat gaf de doorslag.” Meteen daarop volgt een mooie ontroering bij Hailey. Zij en haar vader geven elkaar een knuffel.

Jolanda: “Tijdens die week heb ik ook veel nagedacht. Een moment waarop Hailey hilde, gaf voor mij de doorslag. Zij was al zo aan ons gehecht en ik kon me niet voorstellen dat iemand anders haar zou moeten troosten.” En zo kwam Hailey bij haar pleegouders terecht.

Hailey: “Voor mij zijn zij mijn ouders en ik ben blij met hen. Zij hebben mij opgevangen, voeden mij op en zijn er altijd voor mij. Eerlijk gezegd weet ik niet wat er van mij terecht was gekomen als zij er niet waren geweest.” Hailey geniet altijd van het jaarlijks (pleeg)moeder-dochter en (pleeg)vader-dochter weekend: “Met papa is dat altijd extra spannend omdat ik nooit weet waar we terechtkomen. Dat is de verrassing. Een keer zijn we zelfs naar Parijs geweest!”

Op de vraag wat Jolanda en Frans uit hun pleegouderschap halen, reageren ze unaniem: “Geen idee! Hailey hoort er gewoon bij, net als onze andere kinderen. Ze is een heel lief, gevoelig en dankbaar kind.” Een paar keer per maand neemt Hailey contact op met haar moeder. “Ik ben vooral ook benieuwd naar hoe het met mijn kleine broertje gaat. Ik wil graag met hem in contact blijven. Mijn andere broertje woont in de buurt en zie ik vaker”, zegt Hailey.

Jolanda en Frans zeggen tot slot: “Ga voor het pleegouderschap. Het biedt je de mogelijkheid om heel veel liefde te geven. Het verrijkt je leven en je krijgt er heel veel voor terug.”

POR - Beschermingsmaatregelen voor pleegjongeren die volwassen worden

Als je niet of onvoldoende je eigen belangen kunt behartigen, ben je kwetsbaar. Je kunt allerlei persoonlijke en/of financiële problemen ervaren. Ook ben je kwetsbaar voor andermans misbruik. Om volwassenen - die door een problematiek of beperking gedeeltelijk of helemaal wilsonbekwaam zijn - te beschermen, heeft de overheid een drietal maatregelen getroffen. Deze gelden ook voor pleegjongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken.

Bewind

Heeft betrekking op beslissingen en rechtshandelingen inzake geld en bezittingen

Mentorschap

Heeft betrekking op beslissingen en rechtshandelingen inzake zorg en welzijn

Curatele

Heeft betrekking op het hele scala aan beslissingen en rechtshandelingen

Benoeming door rechter

Het is aan de rechter om op basis van een goed onderbouwde aanvraag een curator, bewindvoerder of mentor als wettelijk vertegenwoordiger van betrokkene (gebruikelijke term) te benoemen. De aanvraag kan worden ingediend door betrokkene zelf, familie/gezaghebbende of een zorginstelling. Er volgt dan een zorgvuldige procedure waarbij met alle belanghebbenden wordt gesproken.

Hoe werkt het?

Als een bewindvoerder of mentor wordt benoemd, blijft de betrokkene handelingsbekwaam. Wat

verantwoord is, moet aan de betrokkene zelf worden overgelaten. In alle andere zaken is goed overleg van de wettelijk vertegenwoordiger en de betrokkene vereist. Zo nodig kan de wettelijk vertegenwoordiger een besluit nemen, zelfs als dat tegen de mening van de betrokkene ingaat. In geval van curatele is de betrokkene overigens volledig handelingsonbekwaam.

In de praktijk zie je vaker dat een wettelijk vertegenwoordiger meer doet dan de formele taak. Adviseur, vertrouwenspersoon en maatje zijn begrippen die je dan hoort. Dat is echter ieders persoonlijke invulling.

Wie kan curator, bewindvoerder en mentor worden?

Er zijn nogal wat opties. Bijvoorbeeld een familielid, een naaste, een medewerker of opgeleide vrijwilliger van een non-profit

organisatie of van een commercieel bureau. Indien wenselijk kun je je bij het maken van een keuze laten ondersteunen door een onafhankelijke organisatie zoals MEE Zuid-Limburg.

Praktische informatie en aanvraagformulieren

Bewind of mentorschap: www.rechtspraak.nl/onderwerpen/curatele

Onafhankelijke cliëntondersteuning: www.meezuidlimburg.nl, info@meezuidlimburg.nl

Contact met/verwijzing naar een ervaringsdeskundige pleegouder: Jacqueline Felix, voorzitter PLeegouderraad (POR): jacquelinefelix1969@gmail.com

Mogelijke spanning als gevolg van twee rollen

Hilly Kicken, pleegouder en lid van de Pleegouderraad (POR) deelt haar ervaringen met het curatorschap van haar pleegdochter. Toen die rol in combinatie met haar rol als pleegmoeder spanning opleverde, ging zij op zoek naar een andere oplossing.

“Als gevolg van een verstandelijke beperking kan mijn pleegdochter niet voor haar eigen belangen opkomen. Daarom ben ik haar curator geworden. In het begin liep dat goed maar toen er vriendjes in beeld kwamen, bleek mijn pleegdochter gemakkelijk beïnvloedbaar. Toen er spanning ontstond door de combinatie van mijn rol van pleegmoeder en die van curator, ben ik me gaan oriënteren. Dat heeft ertoe geleid dat de curatele is beëindigd.

Mede op mijn voorstel zijn door de rechter een mentor en bewindvoerder van buitenaf benoemd. Dat heeft heel veel rust gebracht. Alles loopt goed, ook de financiën. Ik ben niet te beroerd om mee te denken en te helpen en word daarom bij zaken betrokken. Dit gebeurt

echter wel vanuit de goede rol, namelijk die van de pleegmoeder die ook in staat is om los te laten.

Bij mijn pleegzoon deed zich een vergelijkbare situatie voor. Inmiddels wist ik de weg, die ik ook in zijn situatie heb gevolgd. Tevens met positief resultaat. Overigens zou ik best nog eens de rol van wettelijk vertegenwoordiger op me willen nemen, maar alleen onder gunstige omstandigheden.

Mijn advies aan andere pleegouders die met dit onderwerp te maken krijgen? Kijk heel goed naar je eigen situatie en maak dan de keuze. Neem je zelf de wettelijke vertegenwoordiging op je of toch beter van niet? Er zijn meer wegen die naar Rome leiden...”

TERUGBLIK

Succesvolle Week van de Pleegzorg 2022

Tijdens de landelijke, jaarlijks terugkerende Week van de Pleegzorg vragen we aandacht voor pleegzorg en het tekort aan pleeggezinnen. Voor XONAR was deze week in november tevens een gelegenheid om stil te staan bij de geweldige inzet van onze pleeggezinnen.

Bedankje

Ondanks de huidige complexe maatschappij zorgen in Zuid-Limburg ruim 500 pleeggezinnen voor meer dan 600 pleegkinderen. De 16 Zuid-Limburgse gemeenten zien de grote meerwaarde van pleegzorg. Zij steunen de pleegzorgorganisaties in deze regio (Scoor, William Schrikkergroep en XONAR) dan ook bij de organisatie van de Week van de Pleegzorg. Mede dankzij hun jaarlijkse financiële bijdrage konden we dit jaar alle Zuid-Limburgse pleeggezinnen een cadeaubon aanbieden om met het hele gezin te gaan bowlen. Bowlo, Olround en Stardust: ook bedankt voor jullie bijdrage! De bowlingcadeaubon is door de pleeggezinnen enthousiast ontvangen.

Inspiratieavond

De gemeente Eijsden-Margraten was dit jaar een enthousiaste kartrekker in het Zuiden. Samen met Scoor, William Schrikkergroep en XONAR organiseerden zij een inspiratieavond. De aanwezige wethouders en beleidsmakers waren onder de indruk van de ervaringsverhalen van pleegouders, de dochter van een pleegmoeder en een pleegkind. In het kader van ‘delen om te vermenigvuldigen’ komt er een vervolgbijeenkomst.

Zwemmen

Omdat Laco en Feel Fit Center pleegzorg een warm hart toedragen, willen zij graag iets betekenen voor pleeggezinnen in heel Nederland. Sinds een aantal jaren krijgen pleeggezinnen in de Week van de Pleegzorg gratis toegang tot een van de 31 binnenzwembaden van Laco of een van de 6 Feel Fit Centers. Een actie waarvan veel gezinnen dankbaar gebruikmaken.

Sint- en Kerstkoopavond

Sinterklaas en de Kerstman houden van duurzaam en tweede kans speelgoed. Daarom organiseerde ons eigen materialendepot MAX een Sint- en Kerstkoopavond voor pleeggezinnen. Dankzij de inzet van de dames van materialendepot MAX en de hulp van vele vrijwilligers was het een goede koopavond.

#groenlicht

In het kader van 'groen licht voor pleegzorg' werden vanuit de #groenlicht actie overheidsgebouwen groen verlicht. De gemeenten Landgraaf, Beek en Vaals zetten hun gemeentehuizen in groen licht.

Gemeentehuis Beek

Koepel Burgerhuis Landgraaf

Scholen, Fortuna Sittard en L1 radio & tv

Niet alleen de gemeenten helpen ons bij de zoektocht naar nieuwe pleeggezinnen. Diverse scholen deelden berichten op hun sociale mediakanalen, website en in de oudernieuwsbrief. Zo ook het ervaringsverhaal van Marieke, die pleegouder werd voor een klasgenootje van haar kind. Je leest het ervaringsverhaal via de QR-code. Fortuna Sittard publiceerde in het programmaboekje een artikel over de Week van de Pleegzorg.

Scan de QR-code voor het ervaringsverhaal van Marieke, die pleegouder werd voor een klasgenootje van haar kind.

L1 besteedde op radio en tv aandacht aan het thema pleegzorg. Tamara Arets, manager Zorg XONAR, pleegmoeder Carrie en haar pleegdochter Davina namen de luisteraars en kijkers mee in de wereld van pleegzorg. "Niet twifelen maar doen", aldus pleegmoeder Carrie. Bekijk via de QR-code het item op L1 tv en 1Limburg.

Lex van Moorsel (L1) interviewt pleegdochter Davina en pleegmoeder Carrie

Scan de QR-code en bekijk het verhaal van pleegmoeder Carrie en pleegdochter Davina op L1 tv en 1Limburg.

Hoe nu verder?

In de toekomst gaan we onze samenwerking met gemeenten, organisaties, scholen en het bedrijfsleven verder uitbouwen. We blijven investeren in het behouden en koesteren van onze huidige pleeggezinnen én campagne voeren om meer mensen warm te maken voor het pleegouderschap.

Hartelijk dank!

Een groot woord van dank aan iedereen die heeft meegewerkt aan de Week van de Pleegzorg 2022, die het pleegouderschap in de schijnwerpers heeft gezet. Onze zoektocht naar nieuwe pleeggezinnen gaat verder dan deze week. Dat is immers een continu proces.

TERUGBLIK

Activiteiten

Speeltuin dag voor XONAR-pleeggezinnen

In juli werd de speeltuin in Treebeek speciaal geopend voor XONAR-pleegkinderen en hun pleegouders. Na een welkom door de leden van de activiteitencommissie en medewerkers van XONAR Pleegzorg kregen de kinderen een grote ballon, snoep en chips. Daarnaast kreeg iedereen een waterfles die door APG beschikbaar was gesteld.

Het weer was heerlijk en de sfeer was goed. De kinderen konden lekker spelen en de pleegouders hadden de tijd om met elkaar in gesprek te gaan; een dag van buiten spelen en ontmoeten dus. De kinderen konden op de foto met een heuse eenhoorn, verzorgd door Sneeuwwitje kinderanimatie en geassisteerd door Rapunzel (Hope), dochter van een pleegouder. Moe gespeeld en voldaan kijken de deelnemers terug op een fijne dag die hopelijk in 2023 een vervolg krijgt.

Een speciaal woord van dank aan Stichting Kanunnik Salden voor de financiële bijdrage, Stichting Speeltuin Treebeek voor de openstelling van de speeltuin en de lekkere koffie, APG voor de waterflessen en aan Sneeuwwitje kinderanimatie en Hope voor het entertainment.

JongWijs XONAR Xpeditie

XONAR en de Pleegouderraad (POR) vinden het belangrijk dat jongeren elkaar op een leuke ontspannen manier kunnen ontmoeten én willen jongeren een stem geven. In samenwerking met JongWijs (een netwerk van jongeren tussen 14 en 25 jaar oud met ervaring in een pleeggezin of gezinshuis) organiseerden zij dan ook een leuke laagdrempelige activiteit voor jongeren die met pleegzorg te maken hebben. Bijvoorbeeld omdat ze zelf in een pleeggezin wonen of omdat ze eigen kind van pleegouders zijn. Het doel van de activiteit was elkaar ontmoeten en vooral plezier hebben. Beide doelen zijn met glans gehaald. Er wordt al gewerkt aan een vervolg!

Reactie van een pleegouder: "De kinderen hebben zich goed vermaakt tijdens de XONAR Xpeditie. Superleuk. Ze wilden zich al direct aanmelden bij een soortgelijke activiteit."

G-vriendenwedstrijd

In oktober organiseerde Fortuna Sittard voor de 20ste keer weer de G-vriendenwedstrijd. In het kader van onze vriendschappelijke samenwerking was XONAR (waaronder Pleegzorg en Gezinshuizen) van harte welkom om de wedstrijd Fortuna - RKC Waalwijk bij te wonen. Voorzien van een versnapering en het inmiddels tot collector's item gepromoveerd sjaaltje, werd de tribune opgezocht. Het was een spannende wedstrijd die geen moment verveelde en eindigde in 0-0. Desalniettemin een geslaagde avond in een gezellige 'Zittesje' ambiance.

“Stiekem leef ik mijn droom”

Druk, druk, druk! Het lijkt een doodoener maar voor deze fanatieke meid is het leven nu heel hectisch. Ze oogt rustig, maar ze begint te sprankelen en wiebelen als ze over haar sport vertelt. “Stiekem leef ik mijn droom”, zegt de 19-jarige Loren Djolo. Zij is geselecteerd als talent dat kans maakt op deelname aan het Nederlandse bobsleeteam. En gaat daarmee mogelijk naar de Olympische Winterspelen van 2026. Een niet alledaags verhaal.

Als Loren 3 jaar is, komt ze in een pleeggezin in Herkenbosch terecht. Haar Congolese moeder kan niet meer voor haar zorgen en haar vader is buiten beeld. Ze woont bij lieve pleegouders die nog een andere dochter en zoon hebben. Loren heeft het heel goed thuis, ondanks dat ze soms wel merkt dat zij anders is in haar doen en laten. Ze houdt meer van nieuwe dingen ontdekken, van drukte en van de stad. Herkenbosch is een dorp waar weinig diversiteit in bewoners is volgens Loren. Ze voelt zich weliswaar Nederlandse maar heeft veel interesse in Congo, het moederland van haar ouders. Vroeger had ze er weleens moeite mee dat ze anders was. Ze voelde zich soms onzeker. Dat heeft ze nu niet meer.

Na de zomervakantie is Loren aan de opleiding Medische Voetzorg/Pedicure begonnen. Want na haar opleiding Helpende zorg & welzijn wilde ze iets anders. Iets unieks. En zo kwam ze bij deze opleiding uit. “Ik vind het mooi om mensen te kunnen helpen makkelijker door het leven te gaan. Het lijkt me vet een eigen salon te hebben en eigen baas te zijn”, zegt Loren.

De grote passie van Loren is en blijft atletiek: “Toen ik bij de City Run van Roermond was gaan kijken, vond ik het zo vet om te zien hoe de lopers kapot maar voldaan over de finish kwamen. Toen dacht ik, dat wil ik ook!” Op haar twaalfde begint ze met sporten bij atletiekvereniging Roermond. En dat doet ze niet onverdienstelijk. Op haar dertiende

wordt ze gescout voor het selectieteam Sprint, het onderdeel dat ze het liefst doet. Blessures dwingen haar tijdelijk rustiger aan te doen. Snel daarna wordt ze gevraagd voor het Discuswerp/Kogelstootteam. “In eerste instantie vond ik dat maar een rare sport. Ik werd er niet moe van en het voelde heel gek. Inmiddels vind ik het fantastisch. Het is een hele technische en explosieve sport. Ik doe veel wedstrijden en heb bij het Nederlands kampioenschap een bronzen medaille behaald. Daar ben ik heel trots op want dat was een droom van mij. Omdat sprint- en krachttraining onderdeel is van de training, word ik nu wel moe hoor”, lacht Loren.

Als ze hoort dat de Bobslee Bond Nederland op zoek is naar nieuwe atleten, en haar trainer aangeeft dat je dan grote kans maakt om mee naar de Spelen te kunnen, is dat voor Loren dé

trigger om zich aan te melden voor de testdag in Papendal. Het walhalla voor de atleet. Een goede keuze, want daar wordt ze gevraagd om als renster mee te komen trainen in het bobsleeteam. En dat doet ze nu één keer per week, naast de training voor het discuswerpen en kogelstoten.

Begin november ging ze voor twee weken op trainingskamp in Noorwegen, waar ze voor het eerst in een bobslee zat. Loren houdt van snelheid en uitdaging. Ze keek er dus naar uit maar vond het ook spannend: "Je kunt tot wel 130 kilometer per uur gaan in zo'n bob, dan moet je wel goed sturen. Als het bevalt en ik goed genoeg ben, ga ik trainen voor de Winterspelen van over 4 jaar. Ik ga een hoop dingen meemaken die niet voor iedereen zijn weggelegd. En ik denk ook dat het me veel zal brengen."

Loren is haar pleegouders dankbaar dat ze dit mogelijk maken voor haar. Zij zeggen altijd: "Als je iets wilt bereiken, moet je er hard voor werken." Loren: "Dat doe ik. Volgens mij is mijn doorzettingsvermogen mijn grootste kracht. Maar zonder mijn pleegouders was dit niet gelukt." Loren gebruikt het trainen ook als een manier om dingen te verwerken. Ze heeft het niet altijd makkelijk gehad. Als ze dan ging sporten, voelde ze zich naderhand altijd beter. Loren kan zich er niet zoveel bij voorstellen dat ze een voorbeeld voor anderen is. Ze wil wél andere pleegkinderen stimuleren iets te gaan doen waar ze blij van worden. Dat helpt altijd!

Oproep

Tot slot geeft Loren aan dat ze continu op zoek is naar sponsors. Haar sport kost veel geld en daarom kan ze alle steun, zowel financieel als in natura, goed gebruiken. Ben jij enthousiast over Lorens verhaal en wil je haar steunen? Mail dan naar lorendjolo@ziggo.nl en geef deze kanjer vleugels!

Materialendepot MAX al 15 jaar onderdeel van XONAR Pleegzorg

Als initiatief van twee pleegmoeders - die zagen dat er behoefte was aan kleding en spulletjes voor crisisplaatsingen - werd in 2007 ons pleegzorgdepot geboren. Carola en Marij zijn al sinds het eerste uur betrokken bij het depot. Dit artikel gaat over 'hun kindje'.

Carola: "Tijdens een bijeenkomst voor crisispleegouders werd aangegeven dat het wenselijk was dat alle crisispleegouders kinderen tussen de 0 en 18 jaar zouden moeten kunnen opvangen. Dat riep meteen een praktisch bezwaar op want hoe kun je nu op alle leeftijden voorbereid zijn?" Carola had hier wel een oplossing voor. Er zou een plek moeten komen waar pleegouders spullen kunnen lenen.

Ondanks dat de wens van het loslaten van de leeftijdsgrens niet tot uitvoering is gekomen, was het pleegzorgdepot geboren! In samenwerking met XONAR werd er een locatie gezocht. Voor de piepkleine ruimte op de locatie Mariënwaard in Maastricht werden rekken aangeschaft.

"We begonnen met wat kinderkleding, heel weinig. We wasten alles en verstelden kapotte kleding. Al snel wisten pleegouders ons te vinden en

brachten ze ook spulletjes die ze zelf niet meer nodig hadden, zoals boxen, bedjes en matrasjes. Het kleine depot groeide uit zijn voegen en we verhuisden de afgelopen 15 jaar in totaal driemaal naar een grotere ruimte. Het voelde echt als een luxe toen we in een ruimte terechtkwamen met vloerbedekking! Niet voor onszelf, maar voor de kindjes die meekwamen en nu over de grond konden kruipen”, zegt Carola.

Speelgoedwinkel

Sinds die tijd is er een speelgoedwinkel toegevoegd aan Materialendepot MAX. Carola: “Er zat steeds meer speelgoed bij de inbreng. Het was te jammer om daar niets mee te doen. Een van de vrijwilligsters die destijds al een speelgoedwinkeltje met tweedehandsspeelgoed aan huis had, heeft zich toen bij ons gevoegd. Voor een kleine prijs wordt het speelgoed verkocht. De opbrengst wordt weer gebruikt voor de aanschaf van materialen.”

Bevlogen vrijwilligers

Carola: “Mensen kunnen zich vaak geen voorstelling maken van het pleegzorgdepot. Ze reageren altijd verrast en enthousiast als ze bij ons binnen komen.” Naast Carola is Marij al vanaf het eerste uur betrokken en vele uren per week in het depot te vinden. In de afgelopen jaren is er weinig verloop geweest. De meeste vrijwilligsters waren al met hart en ziel betrokken bij de opbouw. Slechts sommigen hebben na vele jaren afscheid genomen. Pleegmoeder Cindy kwam zelf in het depot toen ze een crisisplaatsing had. Toen bleek dat ze handen te kort kwamen, is zij gaan meewerken. Naast de vaste vrijwilligers zijn er regelmatig mensen te vinden die (incidenteel) komen helpen. Bijvoorbeeld met klussen of het

inruimen van spulletjes. Ook hun hulp wordt zeer gewaardeerd!

Groeiend vraag en aanbod

Niet alleen het aanbod is in de afgelopen jaren gegroeid, ook de vraag. Er wordt veel gebruikgemaakt van het pleegzorgdepot. Door het grotere aanbod kunnen we steeds meer mensen helpen. Carola: “Het depot is er niet alleen voor pleegouders van XONAR. Ook pleeggezinnen van andere organisaties maken inmiddels gebruik van ons aanbod. Daarnaast doen we steeds meer voor cliënten van XONAR, zoals de vrouwen die in de vrouwenopvang wonen. En de kinderen en jongeren die in een van de verblijfsgroepen wonen.”

Ook op afspraak

Naast de reguliere openingstijden kunnen crisispleegouders wanneer ze een plaatsing krijgen ook op afspraak naar Materialendepot MAX komen. Kinderen die vanuit een crisissituatie worden geplaatst, hebben vaak weinig tot geen spulletjes bij zich. Het pleegzorgdepot voorziet in deze vraag door bijna 24/7 bereikbaar te zijn en voor de eerste behoeften te zorgen.

Ontmoetingsplaats Kaffee MAX

Het pleegzorgdepot is al vele jaren een plek waar pleegouders elkaar kunnen ontmoeten. Met de komst van Kaffee MAX ging een lang gekoesterde wens in vervulling. Carola: “Pleegouders kunnen hier terecht voor een kop koffie of thee en afspreken met andere pleegouders. Ze kunnen hun verhaal bij elkaar kwijt waardoor ze weer verder kunnen. Het is dus een ontmoetingsplaats geworden die mensen met elkaar verbindt.”

Voldoening

“Het geeft veel voldoening om aan het werk te zijn in het depot. Je helpt een grote groep mensen, inclusief kinderen. En we zijn natuurlijk hartstikke duurzaam bezig. Spulletjes krijgen een tweede leven. Wat wij overigens niet kunnen gebruiken, geven we weer door aan bijvoorbeeld de kringloopwinkel of de kledingbank. Alles komt hoe dan ook goed terecht”, zegt Carola tot slot.

Doneren aan Materialendepot MAX

Heeft u kinderspullen die u niet meer gebruikt? Benader ons dan voor het doneren van deze spullen. Materialendepot MAX is hier heel blij mee! Tweedehands kleding is prima. Nieuw ondergoed wens je echter iedereen toe. Het geeft een gevoel van eigenwaarde. Kinderen die vanuit een crisissituatie worden geplaatst, hebben vaak alleen de kleren bij zich die ze op dat moment dragen. Voor hen hebben wij dan ook behoefte aan nieuw ondergoed.

Materialendepot MAX is er voor pleegouders

Als een pleegkind in een gezin gaat wonen, zijn er allerlei spullen nodig. Bijvoorbeeld om een slaapkamer in te richten voor het kind. Crisispleegouders kunnen van het ene op het andere moment worden gevraagd om een kind tijdelijk in huis te nemen. Soms is dit een baby, een andere keer een tiener. Het is niet vanzelfsprekend dat pleegouders zomaar allerlei spullen passend bij de leeftijd van het kind in huis hebben.

Daarom is er ons Materialendepot MAX. Hier kunnen pleegouders kosteloos spullen lenen voor hun pleegkind. Bijvoorbeeld meubels (bed of box) en een fiets- en autostoeltje, een badje, een Maxi-Cosi of een traphekje. Daarnaast kunt u kinderkleding lenen. Alle kleding is gesorteerd naar maat (vanaf baby tot en met tienerleeftijd). Ondanks dat de spullen tweedehands zijn, zijn deze van goede kwaliteit en zeer bruikbaar.

Openingstijden - ook tijdens (school) vakanties

Dinsdag van 9.30 tot 14.00 uur
Donderdag van 9.30 tot 11.30 uur
Voor crisisplaatsingen kunt u tevens op afspraak terecht.

Contactgegevens

Adres: Severenstraat 16, Maastricht
E-mail: PleegzorgDepot@xonar.nl
Tel.: 06 – 30 29 80 30

In gesprek over energiezuinig leven

We hebben er bijna allemaal mee te maken: de energiecrisis. Hoe maak je dit onderwerp bespreekbaar in je gezin? En hoe motiveer je alle gezinsleden om energiezuiniger te leven? Wij delen tips.

Media als hulpmiddel

Kijk samen naar het (jeugd)journaal waarin de energiecrisis aan bod komt. Het is een goede kapstok om het gesprek aan te gaan, bij voorkeur aan de keukentafel. Het bespreekbaar maken van

de hoge maandelijkse energiekosten kan indruk maken. Daaropvolgend kan je het erover hebben hoe ieder gezinslid kan bijdragen aan minder energieverbruik en een lagere energierekening.

Apparaten

Welke apparaten in huis gebruiken allemaal gas of stroom? Van apparaten in de keuken (keukenmachine, vaatwasser, gasfornuis) en woonkamer (tv, radio, lampen) tot eigen spullen (mobiele telefoon, PlayStation) en apparaten op de eigen slaapkamer (wekker). Aan de hand van dit overzicht kan iedereen energiebesparende maatregelen voorstellen.

Voorbeelden afspraken

- Maximaal 7 minuten douchen;
- Thermostaat omlaag;
- Dekentjes gebruiken;
- Maximaal 1 uur per dag op de PlayStation;
- Stand-by knop provider kastje 's nachts uitzetten;
- Verlengkabels 's nachts van de stroom afhalen;
- Extra stekkers/kabels door middel van 1 knop uitzetten en zo de stroom van vaste apparaten zoveel mogelijk uitzetten.

Bewuster omgaan met levensmiddelen

Naast het verminderen van stroom- en gasverbruik kan je bewuster met de aankoop en het verbruik van levensmiddelen omgaan.

- Eén keer per week grote boodschappen halen;
- Eén keer per week een klikjesdag;
- Aanbiedingen bekijken en naar aanleiding hiervan gerechten koken.

Wat levert het voor pubers op?

Het is wetenschappelijk bewezen dat pubers eerder bereid zijn te veranderen of zich aan te passen wanneer dit iets voor hen oplevert. Het stimuleert dan ook om bij te houden hoeveel er is bespaard. En van een gedeelte van de besparing iets leuks in het verschiet te stellen. Bijvoorbeeld de aankoop van iets of een gekoesterde vakantie.

Tijdschakelaars

Niet alleen een tijdschakelaar op je thermostaat zorgt voor een flinke energiebesparing. Je kunt deze ook inzetten voor je verlichting en koffiezetapparaat.

Energie opwekken

Er zijn tegenwoordig veel verschillende methodes om zelf energie op te wekken. Denk aan mini windmolens, zonnepanelen en zonneboilers. Let wel op: deze methodes vragen vaak om een flinke investering en de terugverdientijd laat even op zich wachten.

Cv-ketel lager zetten

De meeste cv-ketels hebben een fabrieksinstelling van 80 graden. Door deze temperatuur lager te zetten, kun je veel energie besparen. Let op: de temperatuur van de tapwaterproductie van de Cv-ketel mag in verband met de veiligheid officieel niet lager dan 60 graden staan. Bij een tapwatertemperatuur lager dan 60 graden ontstaat er een klein risico voor de aangroei van de legionellabacterie.

Overige tips

- Elektrisch warmtekussen/deken;
- Infrarood bijverwarming;
- Tochtstrippen;
- Radiatorfolie.

Wij wensen jullie een energiezuinige, warme winter!

Makkelijke aardappel-preischotel

Wat eten we vandaag? De makkelijke aardappel-preischotel, graag!

695 kcal (voedingswaarden)

20 minuten bereiden

25 minuten oventijd

Ingrediënten voor 4 personen

1 kg zoete aardappel

4 staven prei

1½ el milde olijfolie

300 g rundergehakt

2 el Euroma Stampot kruiden

200 g extra belegen Goudse kaas 48+

Aan de slag

1

Verwarm de oven voor op 180 °C. Schil de aardappelen, snijd in gelijke stukken van 3 cm en kook in een ruime pan in 15 minuten gaar.

2

Snijd ondertussen de preien in ringen, was ze en laat uitlekken. Verhit 1 el olie (per 4 personen) in een hapjespan en bak het gehakt op middelhoog vuur in 3 minuten rul. Voeg de prei en stampotkruiden toe en bak 7 minuten op middelhoog vuur. Breng op smaak met peper en eventueel zout.

3

Rasp ondertussen de kaas. Giet de zoete aardappel af en stamp met de pureestamper tot puree. Meng de helft van de kaas erdoor en breng op smaak met peper en eventueel zout.

4

Vet de ovenschaal in met de rest van de olie. Verdeel het gehakt-preimengsel over de ovenschaal. Verdeel de puree erover en bestrooi met de rest van de kaas. Bak de ovenschotel in het midden van de oven in 25 minuten goudgeel en gaar. Zet de laatste 5 minuten de ovengrill aan.

COLUMN

Van een pleegmoeder

TOPPERS!

Interviews, krantenartikelen, nieuwsberichten, filmpjes, berichten over pleegzorg op social media, radiofragmenten ed. – in ‘de week van Pleegzorg’ stond pleegzorg heel even op de voorgrond. Om het meer bekendheid te geven en vooral om nieuwe pleegouders te werven...

“Je krijgt er zoveel (liefde) voor terug” was wel de meest voorkomende uitspraak. En regelmatig krijg ik dit van de meest uiteenlopende mensen ook te horen. Een uitspraak waar ik soms de rilling van krijg. Niet omdat deze niet per se waar is, ongetwijfeld zijn er pleegkinderen “waar je veel (liefde) van terugkrijgt”, maar vooral omdat pleegzorg hard werken is. Wij als pleegouders doen dit niet voor onszelf, maar voor de ander: voor het pleegkind. Wij geven heel veel liefde, inzet en een stukje van ons aan een ander, zonder de verwachting iets terug te krijgen, om onvoorwaardelijk van een kind van een ander te gaan houden. Van een kind dat niet zelf heeft gekozen ‘om later als ik groot ben pleegkind te worden’. En niet altijd gaat dit goed – ook dat hebben wij al ervaren, met pijn in ons hart.

Wij hebben destijds wel bewust ervoor gekozen om pleeggezin te worden. Samen met onze drie eigen kinderen, toen allemaal nog in de basisschoolleeftijd.

Inmiddels zijn wij al jaren verder. Meer dan 40 pleegkinderen hebben voor kortere of langere duur bij ons gewoond. Onze oudste pleegdochter woont al een poos op zichzelf en komt (gelukkig) nog steeds regelmatig hier op bezoek, blijft logeren, belt, appt. En ook met een aantal andere ex-pleegkinderen hebben wij nog steeds contact.

Wij zijn veel ervaringen rijker en leren nog steeds heel erg veel bij. Onze eigen kinderen zijn al (vrij) groot: twee al volwassen. Nog steeds wonen hier pleegkinderen; ‘een huis vol pubers en jongvolwassenen’, letterlijk. En nog steeds kiezen wij als pleegouders en als heel gezin voor pleegzorg. Elke keer maken wij opnieuw deze keuze. Samen met onze kinderen, ons pleeggezin.

Onze eigen kinderen zijn opgegroeid met pleegkinderen, weten als geen ander wat pleegzorg inhoudt, hoe moeilijk dit regelmatig is, wat voor een inzet dit van alle betrokkenen ook vergt.

Maar pleegzorg heeft onze kinderen ook gevormd tot wie zij nu zijn. Pleegzorg was ook bepalend voor de keuze van hun studie.

Het zijn prachtkinderen, waar wij als ouders ontzettend trots op zijn. Sociaal, vriendelijk, eigenwijs, experts op bijna alle gedragsproblemen en betrokken bij het leven van een ander.

Pleegzorg is lang niet altijd makkelijk. Pleegzorg is vaak hard werken. Pleegzorg is ook 'het af en toe niet meer zien zitten'. En dat mag. Ook dat is oké! Er zijn nog steeds momenten waar mijn man en ik ons heel even afvragen "waarom doen wij dit ook alweer?"

Maar het feit is wel dat pleegzorg ertoe doet. Dat je als pleegouders ontzettend waardevol 'werk' verricht. Dat je een pleegkind mag zien veranderen en (op)groeien.

Dat je als gezin, als pleegouder(s) en als eigen kind wordt gevormd door het opgroeien met pleegkinderen.

Ondanks alles zijn wij blij dat wij ooit de stap hebben durven nemen om pleegouders te worden, om een pleeggezin te zijn. En wij zouden deze stap elke keer weer opnieuw nemen.

Over Kathrin Kramer

(Pleeg)moeder van drie eigen kinderen, drie pleegkinderen, ex-pleegkinderen, een deeltijd-pleegkind en crisispleegkinderen.

"Zonder begeleider pleegzorg was ik nooit zo lang pleegouder geweest"

Op een zonnige herfstdag zijn we in gesprek met Katinka. Ooit begon zij als netwerkpleegouder voor een van haar neefjes. Inmiddels is Katinka al ruim 17 jaar pleegouder en heeft ze vier kinderen opgevangen: twee in deeltijd en twee die langere tijd bij haar bleven. Ze is gevoelig voor kinderen die hulp nodig hebben.

Toen destijds duidelijk werd dat een neefje moest worden opgevangen, twijfelde ze niet. Katinka: "Het was mijn petekind en ik was al vanaf de geboorte betrokken bij het jonge gezin. Mijn man en dochters vonden het niet zo vanzelfsprekend. Ons gezin was wel even uit balans. De kinderen moesten wennen aan het kleine mannetje dat ook aandacht nodig had."

"Na zo veel jaren voelt hij als een eigen kind"

Het leven is niet altijd makkelijk geweest voor het gezin. Katinka's man was chronisch ziek en zat in een rolstoel. De zorg voor man en kinderen vroeg veel van haar en haar man kwam op jonge leeftijd

te overlijden. Ook de weg met haar pleegzoon verliep niet altijd op rolletjes. Op 17-jarige leeftijd ging hij op zichzelf wonen. Inmiddels is hij volwassen en gaat het goed met hem. Katinka: "Helaas is het contact niet meer zoals het vroeger was maar het gevoel voor hem is niet minder geworden. Na zo veel jaren voelt hij nog steeds als een eigen kind."

Katinka wilde graag iets blijven betekenen voor kinderen die dat nodig hebben. Het was duidelijk voor haar dat ze wilde blijven zorgen voor pleegkinderen. In overleg met de Begeleider Pleegzorg heeft Katinka opnieuw haar aanbod geformuleerd. De zoekertjes op de website van XONAR hielpen daarbij. Zo woonde een jongen in deeltijd bij het gezin tot dat niet meer nodig was en hij weer volledig thuis kon wonen. Nu logeert er alweer geruime tijd een meisje van 10 jaar om het weekend en in vakanties. "Zij kan hierdoor thuis blijven wonen, dat is mooi", aldus Katinka.

Sherley, de dochter van Katinka, loopt binnen met haar twee kinderen. Als zij moet werken, zijn de kleinkinderen bij hun oma. Hoe ervaart Sherley haar moeders pleegouderschap? "Ik ben niet anders gewend, ik ben ermee opgegroeid. En nu zien mijn kinderen het ook weer als ze bij oma zijn. Ik vind het goed dat ze dat meekrijgen. Ze leren dat het niet vanzelfsprekend is om onbezorgd op te groeien", zegt Sherley.

"Ouders doen wat ze kunnen, dat geloof ik oprecht"

Vroeger hadden de dochters van Katinka het er ook weleens moeilijk mee. Katinka: "Toen ik van mijn eerste pleegzoon de vraag kreeg of hij

mama mocht zeggen, had mijn jongste dochter het daar moeite mee. We hebben haar wens gerespecteerd. Voor mijn pleegzoon bleef ik 'Tinka' en Moederdag werd voor hem Tinkadag."

Onlangs kreeg Katinka vanuit XONAR de vraag of ze ter overbrugging - totdat er een ander plekje kwam - een time out plek wilde bieden aan een jongen. Katinka: "De Begeleider Pleegzorg komt al sinds de eerste plaatsing bij ons. Onze goede samenwerking is heel belangrijk. Zij weet wat ik kan en te bieden heb. Zonder haar was ik nooit zo lang pleegouder geweest. Ik bood de time out plek aan de jongen. Hij bleek een spring in het veld. Logisch. Hij had natuurlijk stress, zijn toekomst was onzeker. De klik was voor beiden goed en ik gaf bij de begeleider aan dat hij wat mij betreft mocht blijven. Na gesprekken met de ouders, de hulpverlening en natuurlijk de jongen zelf is de knoop doorgehakt. Een win-win situatie: hij heeft een plekje waar hij rust ervaart en kan ontspannen en ik vind het gezellig dat hij er is. En als ik een kind kan helpen, dan doe ik dat met alle liefde."

Met de ouders van haar pleegkinderen heeft Katinka nooit problemen ervaren. Hoe ze dat doet? "Door ouders in alle openheid en zonder oordeel tegenmoet te treden. Een verhaal heeft altijd meerdere kanten en ik kan me goed inleven. Ons leven is ook niet altijd makkelijk geweest. Ouders doen wat ze kunnen, dat geloof ik oprecht. Ik vertel ouders ook altijd dat ik er zo in sta. Voor kinderen geldt hetzelfde. Zij zouden ook het liefste gewoon thuis wonen. Ik ben hun moeder niet; de ouders blijven altijd hun ouders", zegt Katinka tot slot.

Aandacht voor etnische identiteit binnen pleegzorg

Dr. Clementine Degener voerde een promotieonderzoek uit naar de etnische identiteitsontwikkeling van pleegkinderen met een migratie-achtergrond, die zijn geplaatst in een gezin waar pleegouders een andere etnisch- culturele achtergrond hebben dan zichzelf. Aan de hand van een gefingeerde casus over Milly (16 jaar) neemt zij ons in dit artikel mee in hoe pleegouders etnische identiteitsontwikkeling van hun pleegkind(eren) kunnen begeleiden. Per genummerde alinea volgen na de casus de tips voor pleegouders.

Goed om te weten

De manier van handelen is altijd situationeel, contextueel en kind afhankelijk. Het is dus belangrijk om onderzoekend aan te sluiten bij de context, de situatie en het pleegkind zelf.

1 Milly woont in een pleeggezin waar zij zich veilig voelt. Toen ze er net woonde, ze was 8, verzorgde haar pleegmoeder voor haar een 'nieuwe kindertijd'. Een tijd zoals ze die ze had gemist bij haar moeder. Milly vond het fijn dat haar pleegmoeder bijvoorbeeld baby- en kinderliedjes voor haar zong.

Pleeggezinnen bieden in eerste instantie veiligheid. Er is daarom vaak minder ruimte voor ontwikkeling van etniciteit, terwijl pleegkinderen wel vragen hebben over hun etnische achtergrond. Het is van belang om daar ruimte voor te maken in de opvoeding, zodat kinderen kunnen onderzoeken wie ze zijn en waar ze vandaan komen. Een levensboek kan hier bijvoorbeeld voor worden gebruikt. Hierin kun je foto's en plaatjes van verschillende werelden waar de kinderen vandaan komen plakken.

2 Maar toch. Milly ziet er anders uit dan haar pleegouders. Dat zien de mensen op straat ook. Vooral 's avonds in het donker voelt ze weleens dat ze wordt nagekeken. Zeker in de sjeke wijk waar ze woont. "Die hoort hier niet", hoort ze de mensen denken. Op foto's valt ze op; ze is het enige bruine meisje in een witte familie. Iedere keer wanneer ze naar die foto's kijkt, wordt ze verdrietig. "Ik zal er nooit echt bij horen", denkt ze. Maar ze vindt het lastig om dit met haar pleegouders te bespreken.

Vroeger wilde Milly dat ze net zoals haar pleegouders wit was. Nu heeft ze weleens de gedachte dat ze zou willen dat haar pleegouders net als zij een bruine huidskleur hadden. Maar ook dat durft ze niet te zeggen. Ze voelt zich weleens schuldig over deze gedachten.

Van pleegkinderen is het bekend dat ze zich anders kunnen voelen. Anders in een pleeggezin ten opzichte van de andere leden van het gezin, anders als pleegkind ten opzichte van andere kinderen. Een andere huidskleur hebben dan pleegouders kan een gevoel van anders zijn versterken. Het kan helpen om als pleeggezin een eenheid te vormen, waarbinnen ruimte is voor verschillen.

Uit de interviews bleek dat bij die gezinnen waar anders zijn als norm voor het gezin werd geduid (we delen met elkaar dat we allemaal van elkaar verschillen en onszelf mogen zijn), het voor kinderen makkelijker was om zichzelf te zijn en hun identiteit te exploreren.

Ook zochten de kinderen naar plekken waar ze niet als anders werden gezien. Bijvoorbeeld als deel van een voetbalteam of een muziekband waar de gezamenlijke deler de sport of de muziek was. Zoek daarom ook samen met de pleegkinderen naar dit soort plekken waar ze ervaren erbij te horen.

3 Haar pleegouders zeggen: "Iedereen is gelijk, wij zien geen kleur." Dat zou Milly wel willen hoor, dat kleur niet bestond. Maar die kleur bestaat wel; ze ziet het zelf. Ze krijgt er opmerkingen over, soms zelfs vanuit haar eigen pleegbroers en -zussen. Mensen zeggen ook weleens het N-woord tegen haar. Ook op tv gaat het over kleur. Er zijn mensen die demonstreren: Black Lives Matter! Milly zou dat best weleens willen bespreken in het pleeggezin, want ze weet niet zo goed wat dit voor haar betekent. Maar zouden haar pleegouders het begrijpen? Of zijn er andere mensen met wie ze hierover kan praten? Eén keer heeft ze er iets over gezegd. Toen was ze op basis van haar huidskleur uitgesloten in de klas, maar zei haar pleegmoeder: "Jij denkt misschien dat het zo is, maar wij denken dat het meevalt en iedereen weleens buiten de boot valt." Toen is ze er maar over opgehouden en er vervolgens nooit meer over begonnen.

Kleur bestaat. Mensen zien kleur. Daarom is het goed om daar in de opvoeding vanuit een gelijkheidsbeginsel aandacht aan te besteden. Het te benoemen en er trots aan te verbinden. Uit een rapport blijkt dat in de Nederlandse samenleving veel discriminatie plaatsvindt op basis van kleur. Daarom is het goed om dit bespreekbaar te maken, te erkennen en er een open gesprek over aan te gaan, zeker wanneer pleegkinderen er zelf over beginnen. Er zijn verschillende methoden en boeken over hoe discriminatie op sensitieve wijze bespreekbaar gemaakt kan worden. Een goed voorbeeld is 'Opgroeien in kleur' van Judi Mesman. Dat boek biedt veel praktische handvatten.

4 Milly heeft een Turkse vader en een Antilliaanse moeder. Haar vader heeft ze nooit gekend. Iets met drugs en gevangnissen en zo. Ze wil daar eigenlijk ook niks mee te maken hebben; sowieso niet met Turkse mensen en hij was ook niet goed voor haar moeder. Haar moeder is nog steeds heel bang voor hem en die angst voelt ze zelf ook. Daarom wil Milly haar vader niet leren kennen. Maar soms als ze Turkse meisjes over straat ziet lopen, dan voelt ze ook wel wat, heel diep van binnen. Een keer keek een meisje naar haar met een blik van herkenning. Zou dat meisje aan haar kunnen zien dat ze Turks bloed heeft? En wat zou Turks voor haar kunnen betekenen? Ze zoekt het verder niet uit. Turks zijn linkt vooral aan haar vader, een man aan wie ze niet wil denken.

Pleegkinderen kunnen het lastig vinden om het gedrag van hun ouders (zoals de Turkse vader) te scheiden van hun etnische achtergrond. Daarom vinden ze het ook lastig om uit te zoeken wat die achtergrond voor hen betekent. Etnische achtergrond kan linken aan trauma. Hier is dus juist een heel erg sensitieve benadering belangrijk, als het gaat om etniciteit. Het vraagt om een trauma-sensitieve benadering.

5 Milly zou zich graag meer verdiepen in haar Antilliaanse achtergrond. Ze zou ook meer Antilliaanse mensen willen ontmoeten met wie ze zou kunnen praten. Maar ze weet niet goed hoe en vindt het ook wel weer een beetje spannend. Ze weet wel dat de rest van haar familie op Aruba woont. Wat zou ze daar graag een keer naartoe willen... Ze vraagt dit niet echt aan haar pleegouders, maar benoemt het weleens tussen neus en lippen door. Bijvoorbeeld als er op het nieuws een item is over Aruba. Haar pleegouders zeggen dat ze ervan uitgaan dat als Milly vragen heeft, zij die wel aan hen stelt. Dan staan ze ervoor open om samen op zoek te gaan. Maar ze zijn er niet actief mee bezig.

Pleegkinderen kunnen het lastig vinden om etniciteit bespreekbaar te maken, omdat ze niet goed weten wat ze erover willen weten, maar wel tegelijkertijd een verlangen kunnen voelen. Voor hun welzijn is het goed om naar dit verlangen te luisteren en samen op zoek te gaan naar hun roots, zo blijkt uit verschillende onderzoeken.

Het is belangrijk om pleegkinderen de ruimte te bieden om hun achtergrond te exploreren. Voor pleegouders betekent dit balanceren: wel specifieke aspecten aanbieden die te maken hebben met de achtergrond van een pleegkind, en zoeken naar mensen of plekken in de buurt die kunnen aansluiten bij de achtergrond van pleegkinderen, maar niet hun achtergrond 'opdringen'.

Probeer ook goed te luisteren naar de verlangens en kleine signalen daarvan. Geef aan open te staan voor de exploratie van kinderen van hun etnische identiteit. Het is de zoektocht van het kind, maar jullie kunnen helpen door er in alle openheid over te praten. Dit kan je ook doen aan de hand van foto's, tekeningen, voorwerpen of herinneringen. Of het in huis halen van speelgoed waarbij de poppen verschillende huidskleuren hebben. Wat ook helpend kan zijn in het proces, is samen een reis maken naar het land waar de ouders of grootouders van een pleegkind vandaan komen.

6 Milly's pleegouders weten weinig van haar Antilliaanse achtergrond. Ze vinden eigenlijk dat Milly dit vooral via haar moeder mee moet krijgen. Daarom investeren haar pleegouders in het contact met haar moeder en proberen ze haar zo goed mogelijk te betrekken bij de opvoeding van Milly.

In dit voorbeeld laten pleegouders de etnische opvoeding vooral bij de moeder. Het is krachtig wanneer zij investeren in contacten met de familie of het bredere netwerk van pleegkinderen. Het is vervolgens goed – en dat gebeurt niet in dit voorbeeld – als er vanuit gezamenlijkheid boodschappen worden gegeven over wie het pleegkind is en waar het vandaan komt. Dat vraagt om intensieve samenwerking in de opvoeding tussen ouders en pleegouders, daar waar dit mogelijk is.

7 Milly ziet haar moeder gemiddeld één keer per maand. Soms gaat het zo slecht met haar moeder dat ze elkaar een tijdje niet kunnen zien. Ze vindt het heerlijk als haar moeder haar haren vlecht. Eigenlijk kan alleen haar moeder dat op die manier.

In dit voorbeeld is de moeder heel belangrijk als het gaat om de verzorging van het haar van Milly. Het is van belang dat pleegouders hier ook zorg voor dragen, zeker wanneer ouders dit niet (meer) kunnen. Koop huid- en haarproducten in speciale winkels die specifiek voor de verzorging bedoeld zijn voor kinderen die een andere huidskleur hebben en zoek uit hoe je bijvoorbeeld haar moet vlechten.

Over dr. Clementine Degener

Clementine Degener heeft op de Rijksuniversiteit Groningen de opleiding Andragologie gevolgd, waarbij zij aanvullende vakken volgde bij verschillende opleidingen zoals geschiedenis, filosofie en development studies. Daarna heeft ze leertrajecten, cursussen en conferenties gevolgd op het gebied van jeugdzorg, reclassering, onderwijs, toetsing en verandkunde. Als onderzoeker is ze betrokken geweest bij verschillende projecten binnen en buiten de hogeschool. Een van die projecten bestond uit een kwalitatief onderzoek naar de werkaliantie in de reclassering, in samenwerking met het lectoraat werken in justitieel kader, aan de Hogeschool Utrecht. Momenteel verzorgt ze, naast haar werk bij de hogeschool, gastlessen en begeleiding van studenten aan verschillende universiteiten binnen Nederland (RuG/EUR), en maakt zij deel uit van Nationale en Internationale onderzoeksgroepen rondom jeugd- en pleegzorg.

Kindgericht werven

Wanneer een kind (tijdelijk) niet volledig of gedeeltelijk thuis kan wonen, is een pleeggezin voor de meeste kinderen het beste alternatief. Opgroeien in een gezinssituatie en het liefst zo dichtbij hun eigen thuis als mogelijk is. In eerste instantie wordt er altijd in het eigen netwerk van ouders en kinderen gekeken of daar een mogelijkheid is om op te groeien. Wanneer er geen geschikte plek gevonden kan worden in het eigen netwerk, wordt er een beroep gedaan op bestandspleegzorg.

Bestandspleegouders

Dit zijn pleegouders die er bewust voor kiezen om een plek te bieden aan een kind dat zij vooraf niet kennen. Er is echter een enorm tekort aan pleegouders waardoor het veelal lastig is om voor een kind een geschikt pleeggezin te vinden. Hierdoor is XONAR gestart met 'kindgericht werven'.

Kindgericht werven

Kindgericht werven houdt in dat er voor een specifiek kind een specifieke plek wordt gezocht. Dit gebeurt door in de omgeving en in het bredere netwerk van het kind te kijken. In het eigen, bredere netwerk van het kind en ouders wordt gezocht naar een gezin dat iets kan en wil betekenen. Zo wordt een passend gezin gezocht dat aansluit bij de achtergrond van het kind en de ouders. Het gaat dus om maatwerk.

Voelen de potentiële pleegouders zich aangesproken door het profiel van juist dit kind of zijn of haar ouders? Bijvoorbeeld door de school van het kind, een vereniging waar het kind lid van is of een hobby of sport waar het kind affiniteit mee heeft? Dat soort vragen komt aan bod. Door

kindgericht te werven, kunnen we ervoor zorgen dat zoveel mogelijk hetzelfde blijft voor het kind. Het kan naar dezelfde school en sportvereniging blijven gaan en/of dezelfde vrienden behouden. De geografische en inhoudelijke omgeving is al bekend en vertrouwd. Ook worden de krachten en wensen van het kind en de ouder meegenomen in de werving.

Proces kindgericht werven

Na ontvangst van een vraag voor pleegzorg kijken we welke wijze van matches het meest geschikt is. Als er geen netwerkpleeggezin voorhanden is en er ook geen geschikt bestandpleeggezin beschikbaar is, kan er worden gekozen voor kindgericht werven. De keuze hiervoor kan ook plaatsvinden voordat er is gekeken of er in het directe netwerk of binnen bestandspleegzorg een gezin beschikbaar is.

Samen met ouders, kind en verwijzer wordt nagegaan wat de wensen met betrekking tot een pleeggezin zijn. Wat vinden zij belangrijk binnen een pleegzorgplaatsing? Wat verwachten ze van pleegouders en hun gezin? Wat voelt goed? Wat vindt het kind leuk en wat vindt het kind lastig?

Samen met de ouders (en de jeugdige wanneer deze 12 jaar of ouder is) onderzoekt en bespreekt de medewerker van VSM (Voorbereiding Selectie en Matching) de mogelijkheden en wordt er een (anoniem) profiel geschreven. Nadat gesprekken met betrokken mensen (van bijvoorbeeld school, sportvereniging, hobby of clubje) wordt dit anonieme profiel in het verenigingskrantje geplaatst. Ook kan er tijdens een informatieavond gevraagd worden wie iets voor het kind wil betekenen. Met toestemming kunnen tevens sociale media-kanalen van XONAR worden ingezet. Om de privacy te waarborgen, worden dan een andere naam en standaardfoto's gebruikt.

Na het vinden van een geschikt aspirant pleeggezin volgt een gezinsonderzoek. De plaatsing in het gezin gebeurt na afronding van het gezinsonderzoek maar niet voordat er een plan is gemaakt met betrekking tot kennismaking, wennen en moment van plaatsing. Wanneer de situatie van het kind, ouders of pleegouders erom vragen, is er tijdens de screening en matching aandacht voor de inzet van extra hulpverlening (per direct of op korte termijn).

Wordt vervolgd

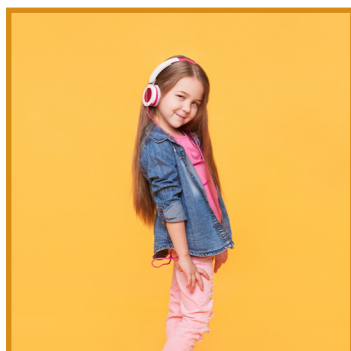
Met kindgericht werven streven we ernaar meer pleeggezinnen te vinden. In de volgende Xpeditie informeren we jullie nader over de resultaten van deze manier van werven.

WAT ZIJN ZOEKERTJES?

Zoekertjes worden ingezet als we voor kinderen die bij XONAR op de wachtlijst staan, op het moment geen geschikt pleeggezin kunnen vinden binnen ons bestand. Wij hopen dat pleegouders, door de omschrijving van de vraag van het kind en de ouders, enthousiast raken en hierdoor overwogen om een extra plekje in hun pleeggezin te bieden. Alle bij XONAR goedgekeurde bestandspleeggezinnen kunnen reageren. Met regelmaat worden deze zoekertjes opgeschoond dus kijk gerust eens op onze site en wie weet kunnen jullie iets betekenen voor een kind! Alle namen en afbeeldingen op onze website zijn vanwege privacyredenen fictief.

Als u wilt reageren op een zoekertje is het goed om eerst met de begeleider pleegzorg te overleggen. Uiteraard kunt u voor vragen en meer uitleg contact met ons opnemen. Uw reactie of vragen zien wij heel graag tegemoet via mail: pleegzorg@xonar.nl of via het algemene telefoonnummer: **043-6045555**.

FILMPJE ZOEKERTJES

Wilt u iemand kort laten zien wat zoekertjes zijn? Dat kan met dit filmpje! Bekijk het filmpje via de QR-code hiernaast. Scan met uw mobiele telefoon. Lukt dit niet? Bezoek dan het filmpje via deze link:
<https://vimeo.com/543499586>

HELP JIJ ONS?

Scan de QR-code voor meer informatie over pleegzorg.

Kan Ella bij jou een plekje krijgen of ken je een gezin waar Ella welkom is?

Voor Ella (6 maanden) zijn we op zoek naar een gezin waar ze kan opgroeien zo lang als nodig is. Toen zij twee maanden oud was, is zij in een crisisgezin geplaatst. Daar kan zij niet meer lang blijven. Haar jonge moeder kan door haar problematiek minimaal het komend jaar niet voor Ella zorgen. Daarna zal duidelijk worden of de moeder weer zelf de opvoeding van haar dochtertje op zich kan nemen.

Over Ella

Ella is een vrolijke baby. Zodra je contact met haar maakt, lacht ze. Ze slaapt en eet goed en ontwikkelt zich volgens verwachting. Eén keer per week heeft Ella onder begeleiding contact met haar moeder. Daarna heeft ze veel nabijheid nodig en blijft ze de rest van de dag wat onrustig. De volgende ochtend wordt ze weer vrolijk wakker.

Dit is een fictieve vraag

De realiteit is dat we op dit moment een aantal vragen hebben ontvangen voor baby's waarvoor we geen passende pleeggezinnen in ons bestand hebben. Het gaat om kinderen in de leeftijd van een paar maanden tot ongeveer 1,5 jaar.

Denk jij erover om pleegouder te worden?

Dan gaan wij graag met jou in gesprek. Neem contact met ons op door te mailen naar pleegzorg@xonar.nl of m.berntsen@xonar.nl.

Namens alle Ella's: alvast bedankt!

Ode aan grootouders in pleegzorg

Wordt een kind uit huis geplaatst omdat het niet meer veilig en verantwoord is? Dan worden grootouders vaak het eerst benaderd met de vraag om hun kleinkind in huis te nemen. De uithuisplaatsing is minder ingrijpend voor het kind omdat hij/zij en de grootouders elkaar al kennen én het kind binnen de familie kan blijven.

De rol van een 'gewone' pleegouder is uitdagend. Kinderen hebben vaak traumatische ervaringen opgedaan die impact hebben op het zich te ontwikkelen brein. Ook heb je te maken met ouders en betrokken instanties die allemaal een visie hebben over wat goed is voor het kind.

Voor pleeggrootouders komt daarbovenop dat gespannen relaties en conflicten tussen hen en de ouders de stress kan vergroten. Ze moeten soms kiezen voor hun kleinkind, ook als dit betekent dat ze hun eigen kind op de 2e plaats moeten zetten. Geen makkelijke keuze.

Ook is het een uitdaging om te leren omgaan met hun rol die verandert. Pleeggrootouders verliezen hun positie als 'opa en oma'. Waar deze positie normaal gesproken draait om het verwennen van hun kleinkind en het brengen van leuke bezoeken, moeten pleeggrootouders nu de dagelijkse zorg en opvoeding van hun kleinkind opnemen.

Tot slot maken pleeggrootouders zich vaker zorgen over de toekomst. Ze vragen zich af wat er met hun kleinkind zal gebeuren en wie het zal opvoeden als zij er niet meer zijn. Ze proberen zo lang mogelijk fit en gezond te blijven om er te zijn tot hun kleinkind volwassen is.

Oproep fotografieproject 'Grootouders in pleegzorg'

Vanuit mijn functie bij XONAR als netwerkonderzoeker van nieuwe pleeggezinnen kom ik al jaren bij veel pleeggrootouders over de vloer. Vanuit mijn respect voor deze grootouders en heb ik besloten mijn werk en hobby (fotografie) te verbinden.

Expositie

Sinds september 2021 ben ik bezig met het fotograferen van pleeggrootouders en het schrijven van hun verhaal. In september 2023 hoop ik zo'n 20 tot 25 pleeggrootouders te hebben gefotografeerd en wil ik dit project afronden. Ik zou het fijn vinden als er een expositie komt met een bijbehorend boekje. Ook ga ik andere mogelijkheden onderzoeken om met dit project aan deel te nemen.

Bent u een pleeggrootouder bij XONAR en wilt u meewerken aan dit project?

Neem dan s.v.p. contact met mij op. Graag geef ik persoonlijk meer uitleg over het project. Wilt u naar aanleiding daarvan meedoen? Dat kan onder vermelding van enkel uw voornaam. Ik maak een portretfoto van u (bij u thuis) en interview u voor het verhaal. Goed om te weten: namen van kinderen en ouders worden nooit genoemd en we leggen gemaakte afspraken vast in een contract. Uiteraard stem ik de tekst van het verhaal bij de foto zorgvuldig met u af en publicatie vindt pas plaats na uw akkoord.

Ik zie uit naar uw reactie!

Rachel Lemlijn

E: r.lemlijn@xonar.nl

T: 06 - 53 82 16 65

BEREIKBAARHEID XONAR TIJDENS KANTOORTIJDEN

Vorbereiding, Screening & Matching
Severenstraat 16
6225 AR Maastricht

Pleegzorg regio Maastricht Heuvelland
Severenstraat 16
6225 AR Maastricht

Pleegzorg regio Parkstad
Heerlerbaan 142
6419 CH Heerlen

Pleegzorg regio Westelijke Mijnstreek
Arendstraat 8
6135 KT Sittard

T. 043 - 604 55 55 / pleegzorg@xonar.nl

BEREIKBAARHEID XONAR BUITEN KANTOORTIJDEN

Bereikbaarheidsdienst

Ontstaat er buiten onze kantooruren een crisissituatie in uw pleeggezin waarbij u een hulpverlener van XONAR wilt raadplegen? Belt u dan met onze bereikbaarheidsdienst:

T. 043 -604 59 09

MAX DEPOT - MATERIALEN AANBOD XONAR

Voor kostenloze uitleen van baby- en kinderbenodigdheden.

Openingstijden: dinsdag van 09.30-14.00 uur en donderdag van 09.30-11.30 uur. Daarbuiten enkel voor crisisplaatsing op afspraak.

Locatie:	Severenstraat 16 6225 AR Maastricht	E-mail:	pleegzorgdepot@xonar.nl
		Telefoon:	06 - 30 29 80 30

INFORMATIEBIJENKOMSTEN VOOR BELANGSTELLENDE IN PLEEGOUDERSCHAP

Kent u iemand die interesse heeft in het pleegouderschap? Verwijs hem/haar gerust naar de website van XONAR en naar onze informatiebijeenkomsten. Ook aanmelden kan via onze website of via pleegzorg@xonar.nl.

Donderdag 26 januari 2023
XONAR, Heerlerbaan 142 te Heerlen

Maandag 6 maart 2023
XONAR, Severenstraat 16 te Maastricht

Dinsdag 18 april 2023
XONAR, Heerlerbaan 142 te Heerlen

Woensdag 31 mei 2023
XONAR, Severenstraat 16 te Maastricht

Donderdag 6 juli 2023
Locatie: XONAR, Heerlerbaan 142 te Heerlen

De informatieavonden duren van 19.30 tot 21.30 uur.

Groepstrainingen

In verband met onze focus op het werven van nieuwe pleeggezinnen zijn voorlopig geen groepstrainingen gepland. Voor vragen over de thema's 'trauma bij kinderen' en 'opvoeden vanuit geweldloos verzet' kunt u terecht bij uw pleegzorgbegeleider. Deze kan ondersteuning op maat aanvragen.

Scan de QR-code voor meer informatie over pleegzorg.

XONAR zoekt nieuwe pleegouders!

Meer info? www.xonar.nl

XPEDITIE PLEEGZORGNIEUWS | jaargang 13 | nr. 2 | januari 2023

www.xonar.nl

De kinderen op deze foto's zijn geen pleegkinderen. Wij maken gebruik van stockfoto's.